

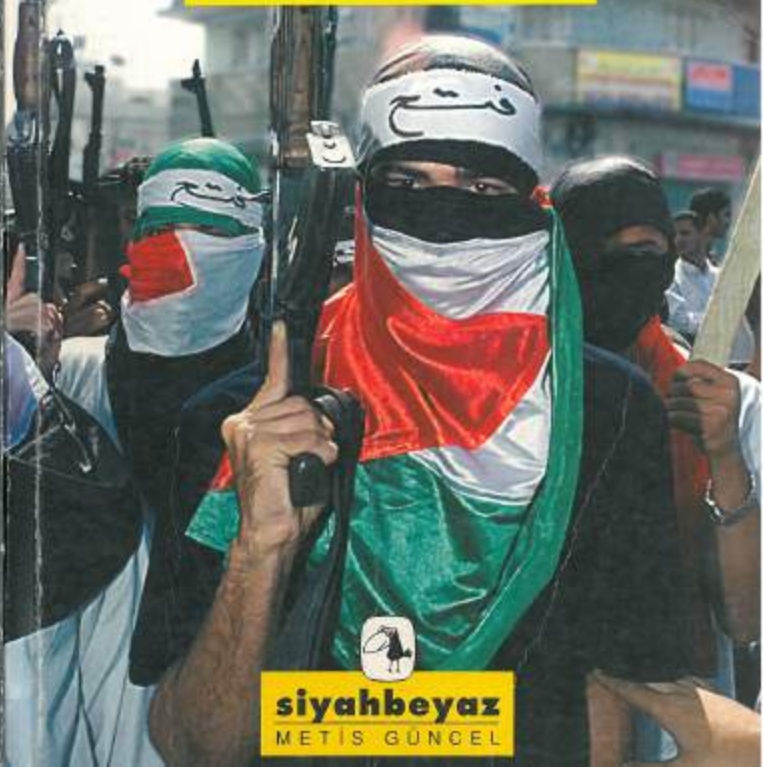
siyahbeyaz

BİZİM FİLİSTİN

BİZİM FİLİSTİN

BİR DİRENİŞİN TARİHÇESİ

Mete Çubukçu

siyahbeyaz
METİS GÜNCEL

BİZİM FİLİSTİN

BİR DİRENİŞİN TARİHÇESİ

Mele Çubukçu

siyahbeyaz

ARTIS GÜNCEL

Oğlum Ege'ye ve tüm Filistinli çocuklara.

İçindekiler

Önsöz 7

Giriş 11

1 Intifada Günüleri 17

2 İlk Intifadadan Oslo Barışına 61

3 Oslo'dan İkinci Intifadaya 93

4 Kutsal Toprakların Gerçeği: Hamas 117

5 İsrail 131

6 Türkiye-İsrail İlişkileri 161

7 Filistin Devletini Beklerken 177

EK 1: Demografik Bilgiler 185

EK 2: Filistin Yönetim Yapısı 207

EK 3: İsrail'in Parlamenter Sistemi 204

EK 4: Filistin Sözleşmesi 208

Kronoloji 209

Kaynakça 222

ÖNSÖZ

Bu kitap, politikayı, hayatı, duyguları, gazeteciliği, Ortadoğu ve Filistin halkını ciddiye almanın bir sonucudur. Televizyon gazeteciliğine başladığımda bu yana birçok kez gitme imkânı bulduğum Ortadoğu, özellikle de Filistin benim için çok özel bir yere sahip. Filistin toprakları, hem Soğuk Savaş hem de yeni dünya düzeninde olanları değerlendirme açısından bir laboratuvar. Çünkü Filistin her iki durumda da kaybedenler kategorisinde. Bu yüzden bizzat izleyemediğim, ama okuyup anlamaya çalıştığım ilk infitadayla çok yakından yaşadığım ikinci infitada bu kitaba giden yoldaki taşları döşedi.

Ama asıl neden, gençlik yıllarımdan bu yana bir şoför olarak desteklediğim Filistin mücadelesiydi. Türkiye'de en büyük eksiklik Filistin'e yönelik kaynaklar ve çeviri eserlerdi. Hâli öyle.

Filistin mücadelesi bir efsane, Arafat benim için hep bir kahramandı; başında ketiyesi, belinde silahıyla yanılmaz bir gerilla lideriydi.

Beni en çok etkileyen Filistinli çocuklar oldu. 1995'te Gazze Şaridi'ndeki Cabeliye Müftüci Kampı'nı ve Beyrut'ta İsrail ile işbirliği yapan sağcı Falanjist güçlerin Ariel Şaron'un emriyle Filistinlileri katlettiği Sabra ve Şatila'yı gördükten sonra Filistinli çocukların İsrail'e karşı verdiği mücadelenin nedenini daha iyi anladım. Bir saatlik mesafede İsrail ile Filistin arasındaki çığı ve yaşam farkımı, daha doğrusu Filistinlilerin mahkûm edildikleri yaşamı gördüm; işgali bizzat yaşadım. Filistinlilerin direnmek ve ayaklanmaktan başka çareleri olmadığını düşünüyorum.

Bu bir gazetecinin kitabı; akademik olma gibi bir iddiası yok. Gazetecilik gözlemleriyle uzun bir çalışmanın ürünü olmasına rağmen yapıları hatalar tabii ki bana ait. İntifadaya anlatılmakla birlikte Filistin konusunda bilgi sahibi olmak isteyenlere temel bilgileri sağlamak gibi bir iddiası da var. Yazdıklarımın televizyonda nakletmeye çalıştıklarımın daha fazlası var. Çünkü televizyon çok etkili bir araç olmakla birlikte suya yazı yazmakla eşdeğer. Ekranı değerlendiremediğim, aktaramadığım o kadar çok olay var ki! O koşturma ve haber yetiştirme telaşında insan duygularını pek dinleyemiyor. Ama Filistin duygusal bir yer ve hissederək çalışmak gerekiyor. Zaman zaman gazeteciliğin o soğuk "objektilliği" bir yana bırakılabilir. Filistinli çocuklar öldürülürken nasıl objektif olunabilir ki? Filistin bizden bir parça. En azından benim için öyle.

Filistin'de gazetecilik yaptığım için kendimi çok şanslı sayıyorum. İlk kez gittiğim Filistin'de, Filistinli gençlerle aynı tehlikeyi benimle birlikte yaşayan kameraman arkadaşlarım Viço, Ömer Denizler, Selami Albay ve Mustafa Şap'a teşekkür ediyorum. Bitiyoruz ki onlar da Filistin'de "yaşayarak", "hissederək" çalışıyorlar.

Balkanlar ve Ortadoğu konusunda *Birlikim* dergisinde yazılar yazmaya çalıştım. Bunun en zor yanı kendini solcu olarak tanımlayan birisinin hem kendisiyle hem de yaşayarak gördükleriyle hesaplaşmasıydı. Hayatın pratiği bazen kitaplarda yazıldığı gibi değil. Bazen çatlaklıya düştüğüm de oldu. Ama dünyada mazlumlar oldukça, vicdanlı insanların da olması gerektiğinde inanıyorum. Abdullah Özyay'a teşekkürler.

Bu kitabı yazma fikri öncelikle Melis Yayınları Siyahbeyaz Dizisi yöneticisi Ruşen Çakır'a ait. Kendisine ve bu kitabın editörlüğünü yapan Vehbi Erşan'a teşekkür ediyorum.

Uzun yıllar editörlüğünü yapan, benim kadar Filistinlilerin yanında olduğunu bildiğim Victoria İzral'i, bilgilerini ve deneyimlerini benimle paylaşan Ayşe Karabat'ı da unutmadım.

Ama asıl büyük teşekkür, bu kitabın yazılmasında benim kadar emeği geçen, bana destek veren, inamılmaz çaba gösteren, dostum Yunus Erduran'a. Aslında bu kitaba Mete Çubukçu-Yunus Erduran kitabı demek daha doğru olur.

Filistin'de yıllardır ezilen bir halk ve eşit olmayan bir savaşa tanık oluyoruz. 11 Eylül 2001'de ABD'de yaşanan saldırıların tohumları yıllardır Filistin sorunuyla büyüyor. Filistin sorunu dün olduğu gibi bugün de devam ediyor. Yarın da devam edecek olursa, dünya yeni baskınlarla karşılaşabilir. Diğer çözümler ara ve geçicidir. Ancak Filistinliler özgür bir devlet kurduklarında dünya biraz daha adil ve eşit olacak.

Mete Çubukçu
Mart 2002, Cihangir

BİZİM FİLİSTİN

0 Mart 2002, Ramallah, Çubukçu Arafat'la birlikte

Filistin direnişinin her Türkiyeli için ayrı bir yeri vardır. Filistin bizden-
dir, bizimdir. Fakat uzun bir süredir unuttuk Filistin'i. Defalarca izledi-
ğimiz intifada görüntülerini kanıksadık. Ta ki İsrail'in Filistin toprakla-
rını yeniden işgal etmesine, Yaser Arafat'ı karargâhında kuşatmasına
ve onlarca Filistinliyi katletmesine kadar.

Metin Çubukçu, Filistin'i hiç unutmayanlardan biri. "Hep Filistinlilerden
yana oldum," diyen bir televizyon gazetecisi. Türkiye kamuoyunun
Ortadoğu sorununu, Filistin dramını izleyebilmesinde bölgeden verdi-
ği haberlerle Çubukçu'nun katkısı çok büyük. Bir gazeteci olarak yıl-
lardır Filistin'le yakından ilgilenmesinin ürünü olan bu kitabında Filis-
tin direnişinin tarihçesini çıkarıyor: Savaşın neden ve nasıl başladığını,
nasıl geliştiğini, ardından barışa dair umutları ve nihayet bu umut-
ların günbegün nasıl solduğunu anlatıyor.

Bizim Filistin, esas olarak günümüzde yaşananları ele alıyor. Çubuk-
çu, İsrail'de ipleri eline alan Ariel Şaron'un 28 Eylül 2000'de Ku-
düs'teki provokasyonu ile başlayan ikinci intifadayı ve yeni kanlı süre-
ci bizzat Filistin'deki gözlem ve tanıklığına dayanarak aktarıyor. Filis-
tin direnişinin yeni kuşağını, bombalı intihar eylemleriyle adını duyur-
an Hamas'ı, İsrail'in savaşa ve barışa dair handikaplarını ve Türkiye-
İsrail ilişkilerini anlamada çok önemli ve vazgeçilmez bir kaynak ola-
rak sunuyoruz **Bizim Filistin**'i.

Metin Sıyahbeyaz ISBN 975-342-358-6

METİS YAYINLARI, İPEK SOKAK NO: 9
80060 BEYOĞLU - İSTANBUL